

Warszawa, 15-10-2024 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Valeri Vachev

XI.815.46.2024.DB

Pan
Tomasz Sygut
Dyrektor Generalny TVP S.A. w
likwidacji
rzecznik@tvp.pl

Szanowny Panie Dyrektorze Generalny,

Rzecznik Praw Obywatelskich uzyskał informację, że pismem z 23 września 2024 r. Stowarzyszenie Polski Instytut Spraw Głuchych skierowało do Dyrektora Telewizyjnej Agencji Informacyjnej TVP oraz Dyrektora Biura Spraw Korporacyjnych TVP apel o zapewnienie pełnej dostępności dla osób głuchych i niedosłyszących wszelkich komunikatów rządowych, samorządowych i służb ratunkowych związanych z sytuacją powodziową oraz innych klęsk żywiołowych. We wskazanej korespondencji podkreślono konieczność opatrywania komunikatów dotyczących sytuacji kryzysowych tłumaczeniem na język migowy oraz napisami, jako udogodnieniami skierowanymi dla różnych grup odbiorców.

W tym kontekście warto przypomnieć sytuację panującą podczas pandemii COVID-19. Jak wskazywał Rzecznik Praw Obywatelskich m.in. w wystąpieniu z 23

listopada 2020 r.¹ – informacje o zagrożeniu przekazywane w telewizji i radiu nie zawsze były w pełni dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Grupą szczególnie zagrożoną brakiem dostępu do zrozumiałej informacji były także wtedy osoby Głuche – informacje nie były bowiem często tłumaczone na polski język migowy i opatrywane napisanymi, a w przypadkach, kiedy tłumaczenie było realizowane, wizerunek tłumacza był zbyt mały lub zasłaniany np. tzw. paskami informacyjnymi.

Rzecznik Praw Obywatelskich wskazywał również na potrzebę wdrożenia obowiązków w zakresie dostępności audiowizualnych usług medialnych w sytuacjach nadzwyczajnych². Zgodnie z art. 7 ust. 5 dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych³, informacje o charakterze nadzwyczajnym, w tym publiczne komunikaty i ogłoszenia w sytuacji klęski żywiołowej, podawane do wiadomości publicznej za pomocą audiowizualnych usług medialnych mają być przekazywane w sposób dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. Wskazany przepis został implementowany poprzez dodanie ust. 1a do art. 18a ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1722 ze zm.; dalej: „u.r.t.”), który stanowi, że nadawcy programów telewizyjnych są obowiązani do zapewnienia, aby informacje o charakterze nadzwyczajnym, w tym publiczne komunikaty i ogłoszenia w sytuacji klęski żywiołowej, były rozpowszechniane wraz z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnościami, chyba że ich rozpowszechnienie wraz z tymi udogodnieniami

¹ Zob. wystąpienie RPO do Przewodniczącego KRRiT z 23 listopada 2020 r. (znak: XI.812.10.2020.MW), dostępne w wersji elektronicznej pod adresem: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/koronawirus-rpo-poprawic-dostepnosc-komunikatow-dla-nieslyszacych> [dostęp: 2 października 2024 r.].

² Zob. wystąpienie RPO do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z 29 grudnia 2020 r. (znak: XI.812.10.2020.MW), dostępne w wersji elektronicznej pod adresem: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/jak-zapewnic-gluchym-dostep-do-waznych-informacji-i-programow-uwagi-rpo-do-rzadowego-projektu-dyrektywa-ue> [dostęp: 2 października 2024 r.].

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku (Dz. U. UE. L. z 2018 r. Nr 303, str. 69).

było niemożliwe. Jak wynika z wniosków kierowanych do Rzecznika, obowiązek zapewnienia dostępności wskazanych komunikatów w praktyce nie jest realizowany w pełni poprzez brak opatrywania ich napisami lub tłumaczeniem na polski język migowy.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1264), zwracam się z uprzejmą prośbą o przesłanie wyjaśnień w niniejszej sprawie. W szczególności proszę o udostępnienie kopii odpowiedzi wystosowanej do Stowarzyszenia Polski Instytut Praw Głuchych oraz poinformowanie Rzecznika, jakie działania zostały podjęte lub zostały zaplanowane w celu zapewnienia dostępności komunikatów rządowych, samorządowych i służb ratunkowych związanych z sytuacją powodziową oraz innych klęsk żywiołowych, w szczególności biorąc pod uwagę komunikat Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 19 września 2024 r.⁴.

Z poważaniem

Valeri Vachev

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

⁴ Komunikat dostępny pod adresem: <https://www.gov.pl/web/krrit/komunikat-przewodniczacego-krrit-do-nadawcow-telewizyjnych-w-sprawie-dostepu-do-informacji-dla-osob-z-niepelnosprawnosciami> [dostęp: 2 października 2024 r.].